

การสำรวจภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

A survey study on Employment Situation and Satisfaction of
Graduated Users Management Faculty, Silpakorn University

ผศ. ดร.ธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์¹

บทคัดย่อ

การสำรวจภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางด้านคุณธรรม คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาของคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น

ผลการศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ปรากฏว่า ระดับปริญญาบัณฑิต บัณฑิตที่ทำงานแล้วหรือประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 472 คน คิดเป็นร้อยละ 78.28 และเมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมีบัณฑิตที่ทำงานแล้วมากที่สุด ร้อยละ 83.96 รองลงมา คือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ร้อยละ 80.68 และสาขาวิชาการตลาด ร้อยละ 79.37 สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มหาบัณฑิตที่ทำงานแล้วหรือประกอบอาชีพอิสระ หลังจบการศึกษา มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 87.69 และเมื่อพิจารณาตามหลักสูตร พบว่า หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 25 คิดเป็นร้อยละ 92.59

ในขณะที่ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขโดยรวมอยู่มากที่สุด ทั้งนี้ความคิดเห็น

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และผลการพัฒนานักบัณฑิตตามอัตลักษณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ภาวะการมีงานทำ, ความพึงพอใจ, ผู้ใช้บัณฑิต

Abstract

A survey study on employment situation and Satisfaction of Graduated Users Management Faculty, Silpakorn university aimed to study causal factors about moral features, knowledge features, intellectual skills features, interpersonal skills and responsibility features and numerical analysis skills communications and information technology features that affect the development of graduates identity. And examined consistency between satisfaction models of the graduated users with empirical data. The population used in this research was graduate and graduated users in bachelor's degree and master's degree of Management faculty, Silpakorn university. The tool was questionnaire

The result of employment situation of graduate in bachelor's degree and master's degree found that graduate in bachelor's degree that working or self-employed had 472 graduates 78.28%. And when considering in each sector found that Tourism Management had the most Graduate working 83.96%. A minor was General Business 80.68% and Marketing 79.37%. In master's degree found that graduate in master's degree that working or self-employed had 171 graduates 87.69. And when considering in curriculum found that MBA curriculum, Entrepreneurs sector had had the most Graduate working, The number was 77 Graduates 87.50%. A minor was Master of Arts curriculum, Management of public and private sector had 69 Graduate working 86.25 and Master of public administration curriculum, Public administration sector had 25 Graduate working 92.59

While satisfaction of graduated users in bachelor's degree and master's degree found that the opinion about moral features, interpersonal skills and responsibility features and numerical analysis skills communications and information technology features were at the highest level. As well as the opinion about knowledge features, intellectual skills features and Silpakorn University graduate's identity were at the high level.

Keywords : Employment situation, Satisfaction, Graduated Users

บทนำ

คณะวิทยาการจัดการต้องดำเนินการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามแผนปฏิบัติการ ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มาตรการที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสร้างสรรค์ แผนที่ 1.2 การพัฒนาหลักสูตรให้มีเอกลักษณ์และสร้างสรรค์ในโครงการงานสำรวจภาวะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต/มหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556)

มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพ และข้อบกพร่องของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาผลที่ได้จากการติดตามผล จะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น (Good, 1973) ที่ผ่านมาจากรายงานสรุปภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ ระดับปริญญาบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2555 พบว่า การสำรวจภาวะการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต รวมถึงปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา

ของคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555)

ผลการศึกษาภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาปรากฏว่าบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รองลงมาคือ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปตามลำดับ สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มหาบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชาการประกอบการ รองลงมาคือ การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนและสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ตามลำดับ ในขณะที่ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมถึงด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความรู้และผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

หากพิจารณาถึงผลการศึกษาปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ปัจจัยด้านระดับความคุ้นเคยของบัณฑิต มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจโดยรวมของผู้ใช้บัณฑิตในขณะที่ปัจจัยด้านการบริหารงานที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า คุณลักษณะด้านความรู้เป็น

ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มากที่สุดตลอดจนผลการศึกษาปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมากที่สุด เช่นกัน ดังนั้น คณะวิทยาการจัดการจะต้องให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาความรู้ของบัณฑิตให้มากขึ้น ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการประกอบอาชีพ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาชีพ ตลอดจนความกล้าในการตัดสินใจ ความเป็นผู้นำ เป็นต้น (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554)

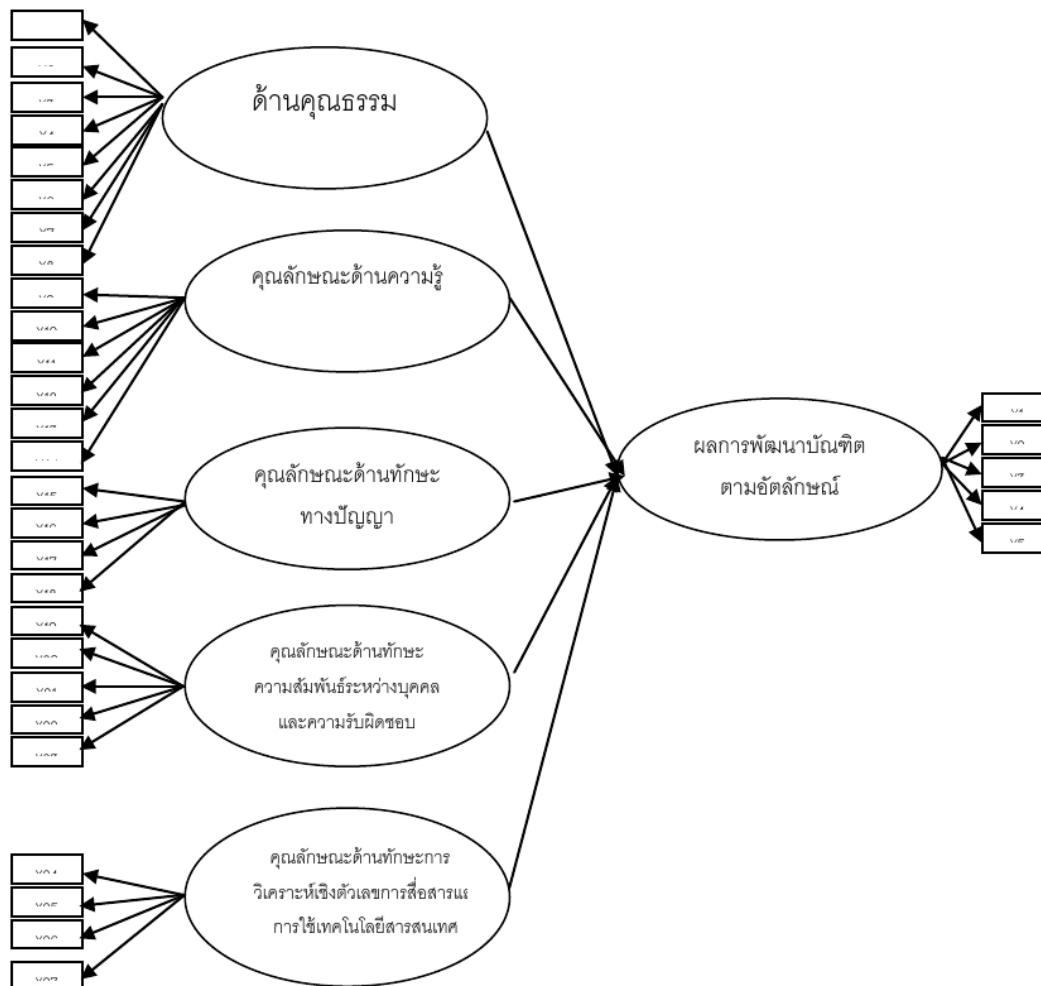
อย่างไรก็ตาม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีภารกิจที่ต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาหลักสูตรสร้างสรรค์ ให้ตรงกับทิศทางการจัดการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และให้เท่าทันกับบริบททาง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของประเทศ รวมถึงภารกิจในการดำเนินงานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษา (สกอ.) องค์ประกอบที่ 2 ด้านการผลิตบัณฑิต และเกณฑ์ สมศ. ที่ 1 และ 2 ที่เน้นผลการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยวัด

คุณภาพบัณฑิตตามเกณฑ์การได้งานทำและ เกณฑ์ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หรือมีการผลิตบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งการเตรียมกระบวนการเรียนการสอน คณะมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการในขั้นแรก คือ การสำรวจภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา จากนั้นจึงนำมาพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของ คณะวิทยาการจัดการ จากผลการประเมินสภาพจริงของการปฏิบัติงานบัณฑิตที่เป็นศิษย์เก่า เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในระดับคณะ ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางด้านคุณธรรม คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดของการศึกษา



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสำรวจภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มบัณฑิตและกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 743 คน และบัณฑิตศึกษาจำนวน 242 คน รวมทั้งสิ้น 985 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของการศึกษาภาวะการมีงานทำ คณะผู้วิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 100% จำนวนทั้งสิ้น 985 คน สำหรับการศึกษาความพึงพอใจ คณะผู้วิจัยได้คำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ 50% ซึ่งจำนวนประชากรทั้งหมด 985 คน ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 490 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น เลือกกลุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้จ้างงานที่มีต่อบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับเกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาในการทำงาน

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544: 125) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย (สุวิมล ตีรภานนท์, 2546)

2.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistics)

2.2 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness-of-fit Index: GFI)

2.3 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square of

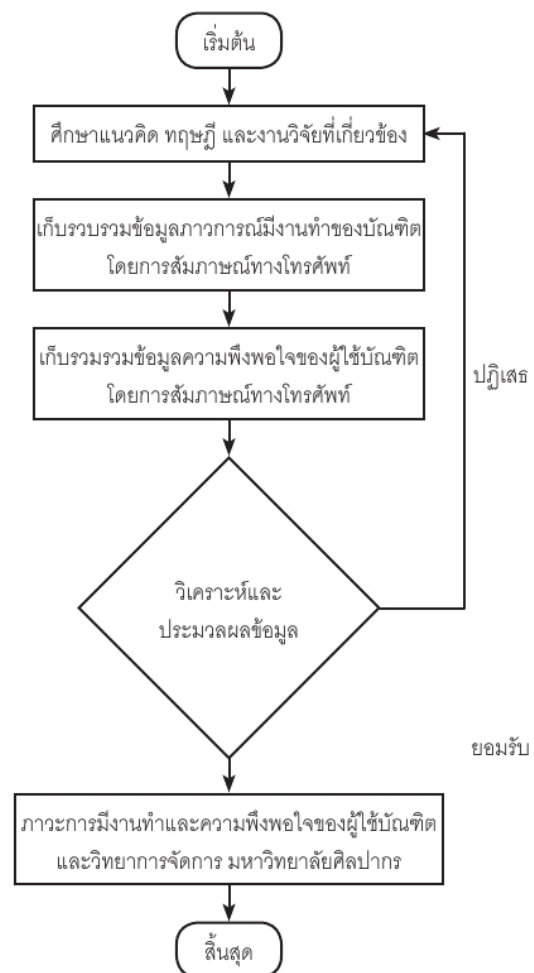
Approximation: RMSEA)

2.4 ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบค่าการกระจายปกติ (Normed Fit Index: NFI)

2.5 ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบค่าการกระจายไม่ปกติ (Non-normed Fit Index: NNFI)

2.6 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI)

โดยสามารถแสดงขั้นตอนการวิจัยได้ดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 ขั้นตอนการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า ผลการศึกษา โดยการคำนวณตามหลักเกณฑ์ ก.พ.ร. พบว่า บัณฑิตที่ทำงานแล้วหรือประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 472 คน คิดเป็นร้อยละ 78.28 และเมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวมีบัณฑิตที่ทำงานแล้วมากที่สุด ร้อยละ 83.96 รองลงมา คือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป ร้อยละ 80.68 สาขาวิชาการตลาด ร้อยละ 79.37 สาขาวิชาการจัดการชุมชน ร้อยละ 78.72 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 76.79 สาขาวิชาธุรกิจโรงแรมและที่พัก ร้อยละ 74.51 และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ ร้อยละ 74.12 ตามลำดับ โดยบัณฑิตที่ได้งานทำประเภทข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และงานประเภทรัฐวิสาหกิจมากที่สุดคือ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 14 คน และ 9 คน ตามลำดับ หากพิจารณาถึงประเภทพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวได้งานทำในประเภทนี้มากที่สุด คือ 82 คน ตลอดจน บัณฑิตที่ได้งานทำประเภทดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการมากที่สุด คือ สาขาการจัดการการตลาด จำนวน 12 คน และสาเหตุที่บัณฑิตไม่มีงานทำ เนื่องจากกำลังหางาน/รอคำตอบจากหน่วยงานมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมา คือ กำลังศึกษาต่อ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 32.12 และยังไม่ประสงค์ทำงาน จำนวน 43 คิดเป็นร้อยละ 22.28 ในขณะที่บัณฑิตที่ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 340 คน และเมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาการจัดการชุมชนมีบัณฑิตที่ทำงาน

ตรงสาขาวิชา มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 94.59) รองลงมา คือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 92.06) และสาขาวิชาการตลาด (ร้อยละ 80.00)

สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มหาบัณฑิตที่ทำงานแล้วหรือประกอบอาชีพอิสระ หลังจบการศึกษา มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 87.69 และเมื่อพิจารณาตามหลักสูตร พบว่า หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้วจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมา คือ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีมหาบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 25 คิดเป็นร้อยละ 92.59 ซึ่งการนำวิชาความรู้ที่มหาบัณฑิตได้รับจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน พบว่า มหาบัณฑิตไม่ได้นำวิชาความรู้ไปใช้เลย คิดเป็นร้อยละ 1.75 นำวิชาความรู้ไปใช้น้อยกว่า 25% คิดเป็นร้อยละ 4.68 นำวิชาความรู้ไปใช้ 25-50% คิดเป็นร้อยละ 32.16 นำวิชาความรู้ไปใช้ 51-70% คิดเป็นร้อยละ 36.84 นำวิชาความรู้ไปใช้มากกว่า 70% แต่ไม่ถึง 100% คิดเป็นร้อยละ 11.11 และนำวิชาความรู้ไปใช้ 100% คิดเป็นร้อยละ 13.45

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา

คุณลักษณะด้านคุณธรรม พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับ

ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับ มากทุกข้อ

คุณลักษณะด้านความรู้พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความรู้ อยู่ในระดับ มากทุกข้อ

คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะทางปัญญาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับ มากเกือบทุกข้อ ยกเว้นในด้านมีความใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเอง ได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบพบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบอยู่ในระดับ มากเกือบทุกข้อ ยกเว้น ในด้านมีอัธยาศัยยิ้มแย้มแจ่มใสในการติดต่อกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด

คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะการวิเคราะห์

เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับ ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับ มากทุกข้อ

ผลการพัฒนานักศึกษิตตามอัตลักษณ์ พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านผลการพัฒนานักศึกษิตตามอัตลักษณ์โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และเมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผลการพัฒนา บัณฑิตตามอัตลักษณ์ อยู่ในระดับ มากทุกข้อ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง โมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวสามารถใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบ ของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 สำหรับผลการตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกัน โดย พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่า เท่ากับ 86.42 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 102 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของ ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.000 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศา อิสระ (Chi-Square df) มีค่าเท่ากับ 0.84

ในขณะที่การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และ

ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ชุดของตัวแปรในรูปแบบนี้ตามลำดับเส้นทางของตัวแปรในภาพที่ 4-1 โดยรวมอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยด้านคุณธรรม คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของความภักดีในตราสินค้าได้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ปรากฏว่า บัณฑิตที่ได้นำไปทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว รองลงมาคือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป และสาขาวิชาการตลาด ตามลำดับ โดยบัณฑิตที่ได้นำไปประกอบอาชีพราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และงานประเภทรัฐวิสาหกิจมากที่สุดคือ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หากพิจารณาถึงประเภทพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวได้นำไปประกอบอาชีพมากที่สุด ตลอดจนบัณฑิตที่ได้นำไปประกอบอาชีพในธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการมากที่สุด คือ สาขาการตลาด ในขณะที่บัณฑิตที่ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาการจัดการชุมชนทำงานตรงกับสาขาวิชามากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาการตลาด

สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มหาบัณฑิตที่ได้นำไปทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชาการประกอบการ รองลงมาคือ การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามลำดับ ซึ่งการนำวิชาความรู้ที่มหาบัณฑิตได้รับจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน พบว่า นำวิชาความรู้ไปใช้ 25-50% มากที่สุด รองลงมาคือ นำไปใช้ 51-70%

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับวรูม (Vroom.1964:8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเองและสอดคล้องกับรัชฎาธิโสภา และคณะ (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และนายจ้างมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านทักษะทางปัญญา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่กล่าวว่าทักษะทางปัญญาคือความสามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และสามารถประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหา และงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอ

แนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงความรู้ทางทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ ในขณะที่ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับวิจารณ์พานิช (2552) ได้ระบุว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จะมีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และหากพิจารณาถึงด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตลอดจนผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นคณะวิทยาการจัดการจะต้องให้การศึกษาดูอย่างใกล้ชิดให้บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีการให้เกียรติ รับฟัง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงพัฒนานตนเองได้ อีกทั้งต้องมีความสามารถในยุคที่ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน มีธรรมาภิบาล ยึดมั่นใฝ่ในการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับผ่องใส ถาวรจักร (2555) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ปีการศึกษา 2554 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์จะต้องแนะนำให้นักศึกษามีความขยัน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และต้องศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอน นำผลการวิจัยด้านต่าง ๆ มาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ และควรมีการฝึกให้ใช้ความคิดเชิง

เหตุผลในการทำงาน รู้จักวิเคราะห์หากเกิดปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ควรฝึกให้บัณฑิตแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าได้และรู้จักปรับตัวเพื่อการทำงานเป็นทีม รวมถึงบัณฑิตควรมีมนุษยสัมพันธ์ และเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มีการเรียนรู้พัฒนานตนเองในงานที่ทำปฏิบัติงานตามกฎหมาย สัญญา และข้อตกลง ตลอดจนสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อแสวงหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้สามารถในการคิดวิเคราะห์ประเด็นปัญหา รับรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ฝึกฝนการใช้อุปกรณ์สำนักงานให้มากขึ้น พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันยุคอาเซียน ควรมีการจัดอบรมเพิ่มทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

สำหรับผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวสามารถใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 สำหรับผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 86.42 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 102 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.000 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (Chi-Square df) มีค่าเท่ากับ 0.84

ในขณะที่การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ชุดของตัวแปรในรูปแบบนี้ตามลำดับเส้นทางของตัวแปร โดยรวมอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยด้านคุณธรรม คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลการพัฒนานักบิตตามอัตลักษณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากวิจัย

จากศึกษาความคิดเห็นจากผู้บัณฑิต พบว่า คณะวิทยาการจัดการควรมีการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต ดังนี้

คุณลักษณะด้านคุณธรรม ควรมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีวินัย และตรงต่อเวลา มีการให้เกียรติรับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงมีความซื่อสัตย์/สุจริต

คุณลักษณะด้านความรู้ ควรมีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน และจะต้องปฏิบัติงานที่รับผิดชอบในปัจจุบันให้มีคุณภาพ และสามารถจัดระบบการทำงานได้ดี

คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา จะต้องมีความใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองได้ มีความคิดเป็นระบบ สามารถเสนอแนะและให้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจได้ และมีความสามารถในการดัดแปลงความรู้ หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน

คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จะต้องมีความเป็นผู้นำ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี รวมถึงต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ ตลอดจนมีอัธยาศัยยิ้มแย้มแจ่มใสในการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร (การพูด การเขียน การแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน) มีความคล่องแคล่วในการใช้ตัวเลข และแปลผลวิเคราะห์ต่าง ๆ มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศที่ดี รวมถึงทักษะทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้บัณฑิตในแต่ละหลักสูตร การศึกษาเรื่องนี้มีความจำเป็นที่จะต้องกระทำในทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้บัณฑิตทางอื่น เช่น เดินทางไปสอบถามโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดครบถ้วน
3. ควรจัดให้มีการติดตามประเมินความพึงพอใจและคุณภาพชีวิตการทำงานของบัณฑิตที่ปฏิบัติงานอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำกับ ติดตาม และประเมินคุณภาพของบัณฑิต

บรรณานุกรม

- ผ่องใส ถาวรจักร. (2555). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2554**. วิทยาลัยราชพฤกษ์ ราชบุรีโสภะ และคณะ. (2548). **ความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่งปีการศึกษา 2548**. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิจารณ์ พานิช. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)**. [Online] สืบค้นเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2556 จาก http://www.academic.nu.ac.th/content_view.php?n_id=42&img=1&action=view
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ: เทพนิมิตการพิมพ์.
- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2555). **รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้จ้างงานที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ ที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2554**. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2554). **รายงานสรุปภาวะการทำงานของบัณฑิตระดับปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2553**. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2554). **รายงานสรุปภาวะการทำงานของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2553**. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2556). **รายงานประจำปี 2554**. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2555. เข้าถึงได้โดย <http://www.ms.su.ac.th/>.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2546). **การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- Good, C. V. (Ed.). (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Vroom, V. H. (1964). **Work and motivation**. San Francisco, CA: Jossey-Bass